

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 80/2019
06.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела прикривање из члана 221. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Слободана Николића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К бр.202/18 од 11.07.2018. године и Вишег суда у Чачку Кж 203/18 од 10.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 06. фебруара 2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Слободана Николића, као основан, па се УКИДАЈУ правноснажне пресуде Основног суда у Чачку К бр.202/18 од 11.07.2018. године и Вишег суда у Чачку Кж 203/18 од 10.10.2018. године, и предмет враћа Основном суду у Чачку на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку К бр.202/18 од 11.07.2018. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела прикривање из члана 221. став 1. Кривичног законика, за које дело му је применом одредаба чланова 64, 65. и 66. КЗ изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од четири месеца и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року проверавања од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да на име паушала плати износ од 5.000,00 динара Основном суду у Чачку, те да као солидарни дужник заједно са окривљенима ББ и ВВ плати суду на име осталих трошкова кривичног поступка износ од 15.072,00 динара, као и да на име трошкова вештачења насталих пред ОЈТ-ом солидарно са осталим окривљенима исплати износ од 19.113,92 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж 203/18 од 10.10.2018. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а пресуда Основног суда у Чачку К бр.202/18 од 11.07.2018. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Слободан Николић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 2. ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијане пресуде, а предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити кривичне одговорности.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, обзиром да је првостепеном пресудом оптужба прекорачена, а која повреда није отклоњена од стране другостепеног суда у поступку по жалби.

Према стању у списима, оптужним предлогом Кт бр.634/14 од 17.09.2015. године, који је измењен 24.06.2015. године и 05.12.2017. године, окривљеном АА стављено је на терет да је „у току ноћи неутврђеног дана средином августа месеца 2014. године, у касним ноћним часовима у Коњевићима, Град Чачак, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, са умишљајем помогао окривљеном ББ у извршењу кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) Кривичног законика, а окривљеном ВВ у извршењу кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика на тај начин што је по позиву окривљеног ББ, својим путничким моторним возилом марке „...“ дошао до круга Предузећа „ГГ“ ДОО, возило паркирао уз капију овог предузећа, изнутра отворио гепек возила и спустио задње седиште“ на који начин је омогућио наведеним окривљенима да у његово возило убаце ствари наведене у изреци првостепене пресуде „а знао је да наведени предмети потичу од извршења кривичног дела, након чега је заједно са окривљеним ВВ одузете предмете који су били смештени у гепеку његовог возила претерао до куће овог окривљеног, где су их заједно изнели из гепека и сместили у гаражу“, и да је тиме извршио кривично дело тешка крађа у помагању из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 35. КЗ.

На главном претресу одржаном дана 11.07.2018. године, јавни тужилац је остао у свему при оптужном предлогу од 17.09.2015. године, измењеном

24.06.2015. године и 05.12.2017. године, с тим што је прецизирао оптужни предлог у погледу правне квалификације, стављајући окривљеном АА на терет извршење кривичног дела прикривање из члана 221. став 1. КЗ.

Побијаном пресудом Основног суда у Чачку К бр.202/18 од 12.07.2018. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела прикривање из члана 221. став 1. КЗ које је, према изреци побијане пресуде, извршио тако што је критичном приликом „у урачунљивом стању, са евентуалним умишљајем, свестан забрањености своје радње, прикривао ствари за које је знао да су прибављене кривичним делом, тако што је по позиву окривљеног ББ, после извршења кривичног дела тешка крађа описаног у тачки 2 оптужног предлога дошао својим путничким моторним возилом марке „...“ до круга Предузећа „ГГ“ ДОО, па возило паркирао уз капију предузећа, отворио у унутрашњости возила, не излазећи из истог, гепек возила, спустио задње седиште, а окривљени ББ и ВВ у његово возило су убацили електричну муљну пумпу“ ... и остале ствари наведене у изреци пресуде „а које су претходно ББ и ВВ одузели из гараже предузећа „ГГ“ ДОО за пројектовање и изградњу хидрограђевинских објеката, па како је знао да наведени предмети потичу од извршења кривичних дела, заједно са ВВ одузете предмете је претерао до куће окривљеног ВВ ... где су их заједно изнели из гепека и сместили у гаражу“.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници, а одредбом става 2. истог члана прописано је да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела.

Дакле, из цитираних законских одредаба произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, док закон не захтева и идентитет у погледу правне оцене дела.

Доносећи побијану првостепену пресуду, Основни суд у Чачку повредио је објективни идентитет оптужбе, обзиром да је диспозитив оптужног акта изменио од радње помагања у радњу прикривања, као и елементе кривице, од директног умишљаја у евентуални умишљај, уносећи при томе у чињенични опис дела чињенице које не садржи оптужни акт, те чињенични опис у изреци пресуде није остао у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Поступајући на овај начин, Основни суд у Чачку прекорачио је оптужбу, и побијаном пресудом учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, на коју се основано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, а коју повреду Виши суд у Чачку није отклонио, обзиром да је жалбу браниоца окривљеног АА одбио као неосновану и првостепену пресуду потврдио.

Стога је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног усвојио као основан и укинуо побијане пресуде, а предмет вратио Основном суду у Чачку на поновно одлучивање.

Основни суд у Чачку ће у поновном поступку отклонити наведену битну повреду одредаба кривичног поступка на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, водећи при томе рачуна о начелу забране преиначења на горе (*reformatio in peius*), прописаном одредбом члана 453. ЗКП.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

За Председника већа-судија
Веско Крстајић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић